

महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा
मंडळ,
वांद्रे (पूर्व), मुंबई ५१.

--३६० अभ्यासक्रमाची यादी --

महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय शिक्षण परीक्षा मंडळ, वांद्रे (पूर्व), मुंबई ४०० ०५१.

३६० अभ्यासक्रमाची यादी

अ क्र	अभ्यासक्रमाचे नांव	कोड नंबर	शैक्षणिक अर्हता	कालावधी	विद्यार्थी संख्या (एक तुकडीसाठी)
अ) संगणक गट					
(M.S.B.V.E.) (Part Time)					
१.	कॉम्प्युटर ऑपरेशन विथ एम.एस. ऑफिस	101101	आठवी पास	६ महिने	२५
२.	डेस्क टॉप पब्लिशिंग (डी.टी.पी.)	101102	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
३.	कॉम्प्युटराईज्ड अकॉउंटिंग अँड ऑफिस ऑटोमेशन	101103	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
४.	इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी	101104	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
५.	वेब पेज डिझाईनिंग	101105	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
६.	ऑटो कॅड	101106	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
७.	मल्टी-मिडीया ॲनिमेशन टेक्नॉलॉजी	101107	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
८.	कॉम्प्युटराईज्ड अकॉउंटिंग यूजिंग टॅली	101108	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
९.	कॉम्प्युटर बेसिक (अंधांसाठी)	101109	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	१५
१०.	नेटवर्किंग	101110	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
११.	कॉल सेंटर मॅनेजमेंट	101111	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
१२.	ॲडव्हान्स कॉम्प्युटराईज्ड अकॉउंटिंग यूजिंग टॅली	101112	बारावी पास	६ महिने	२५
१३.	सी ॲंड सी ++	101113	बारावी पास	६ महिने	२५
१४.	व्हिज्युअल बेसिक	101114	बारावी पास	६ महिने	२५
१५.	व्हीबी नेट	101115	बारावी पास	६ महिने	२५
१६.	एसपी.नेट प्रोग्रॅमिंग विथ व्हीबी नेट	101116	बारावी पास	६ महिने	२५
१७.	एमएसएसक्यूएल २०००	101117	बारावी पास	६ महिने	२५
१८.	ॲडव्हान्स व्ही बी नेट प्रोग्रॅमिंग	101118	बारावी पास	६ महिने	२५
१९.	कॉम्प्युटर प्रोग्रॅमिंग (सी.पी.)	101119	बारावी पास	६ महिने	२५
२०.	ई-कॉमर्स	101120	बारावी पास	६ महिने	२५
२१.	कॉम्प्युटर डेटा एन्ट्री ऑपरेटर	101121	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
२२.	कॉम्प्युटर ॲप्लीकेशन	101122	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
२३.	हार्डवेअर टेक्नॉलॉजी	101123	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
२४.	मल्टीमीडिया ग्राफिक ॲनिमेशन	101124	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
२५.	ॲडव्हान्स कॉम्प्युटर ॲप्लीकेशन	101201	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
२६.	कॉम्प्युटर टिचर्स ट्रेनिंग कोर्स	101202	एस.एस.सी. +संगणक गटातील कोणताही एक अभ्यासक्रम उत्तीर्ण किंवा बारावी	१ वर्ष	२५
(M.T.S.U.) (Part Time)					
१.	कॉम्प्युटर बेसिक	102101	एस.एस.सी.	४० तास	२५
२.	बिहोवरल बेसिक्स	102102	एस.एस.सी.	४० तास	२५
३.	सॉफ्टवेअर टॅस्टिंग	102103	बारावी पास	८० तास	२५
४.	मेकॅनिकल २ डी ड्राफ्टिंग विथ ऑटो कॅड	102104	बेसिक नॉलेज ऑफ कॉम्प्युटर मॉडेल एम १ आणि एम २ पूर्ण असणे आवश्यक.	५ महिने	२५
५.	मेकॅनिकल ३ डी मॉडेलिंग विथ ऑटो डेस्क इनव्हेंटोर (ऑटो कॅड सह)	102105	बेसिक नॉलेज ऑफ कॉम्प्युटर १. सर्टिफिकेट कोर्स इन कॉम्प्युटर बेसिक २. सर्टिफिकेट कोर्स इन २ डी ड्राफ्टिंग विथ ऑटो कॅड	३ महिने	२५
६.	आर्किटेक्चरल आणि सिव्हील २ डी ड्राफ्टिंग विथ ऑटो कॅड	102106	बेसिक नॉलेज ऑफ कॉम्प्युटर १. सर्टिफिकेट कोर्स इन कॉम्प्युटर बेसिक २. सर्टिफिकेट कोर्स इन बिहोवरल बेसिक्स	५ महिने	२५
७.	आर्किटेक्चरल ड्राफ्टिंग अँड ३ डी डिझाईनिंग विथ ऑटोडेस्क रेव्हीट	102107	१. बेसिक नॉलेज ऑफ कॉम्प्युटर सर्टि.कोर्स मॉडेल एम १ आणि एम २ आणि सर्टि.कोर्स आर्किटेक्चरल आणि सिव्हील २ डी ड्राफ्टिंग विथ ऑटो कॅड पूर्ण असणे आवश्यक.	३ महिने	२५
८.	ॲडव्हान्स आर्किटेक्चरल ३ डी डिझाईनिंग विथ ऑटोडेस्क रेव्हीट इन्क्लूड ऑटो कॅड	102108	Basic knowledge of computers i.e. completed a) Certificate Course in Computer basics b) Certificate Course in Behavioral basics c) Certificate in Architectural drafting and 3D Design with Autodesk Revit[includes Autocad].	४ महिने	२५

१९.	फंडामेंटल्स ऑफ द जावा प्रोग्रामिंग लैंग्वेज	102109	Before joining the course the student should be able to 9.1 Create programs using a procedural language, such as C, or a scripting language, such as Perl 9.2 Create and edit text files using a text editor 9.3. Use a World Wide Web (WWW) browser 9.4 Solve logic problems 9.5. Describe the concept of a variable 9.6 Execute commands using a command-line interface The student should be undergoing the second or third year of the degree course	२० दिवस	२५
१०.	द जावा प्रोग्रामिंग लैंग्वेज एस एल २७५	102110	To succeed fully in this course, students should be able to: 1. Be competent in creating programs in any programming language or have completed the SL-110-SE6: Fundamentals of the Java(TM) Programming Language course. 2. Create and edit text files using a text editor The student should be undergoing the second or third year of the degree course	२० दिवस	२५
११.	सिस्टम अॅडमिनिस्ट्रेटर फोर द सोलारिस १० ऑपरेटिंग सिस्टम एस ए - २०० - एस १०	102111	To succeed fully in this course, students should be able to: 1. Perform basic UNIX(R) tasks 2. Understand basic UNIX commands 3. Use the vi text editor 4. Interact with a windowing system	२० दिवस	२५
१२.	यूनिक्सइसेशियल फिचरिंग द सोलारिस १० ऑपरेटिंग सिस्टम एस ए - १०० - एस १०	102112	To succeed fully in this course, students should be able to: 1. Use basic computer hardware (monitor, keyboard, and mouse) 2. Input commands and control characters from a keyboard The student should be undergoing the second or third year of the degree course	२० दिवस	२५
१३.	३ डी अॅनिमेशन प्रोडक्शन	102113	बारावी	२० आठवडे	२५
१४.	३ डी व्हिजुअलायजेशन इन आर्टिकेटक्चर	102114	बारावी	२० आठवडे	२५
१५.	अॅनिमेशन फॉर इंटरअॅक्टिव मिडिया	102115	बारावी	६ महिने	२५
१६.	कॅरेक्टर अॅनिमेशन	102116	बारावी	२० आठवडे	२५
१७.	क्लिनअप फॉर २ डी अॅनिमेशन	102117	बारावी पास विथ इंटरमिडीएट इन ड्रॉइंग	१६ आठवडे	२५
१८.	इन बिटीविनिंग फॉर २ डी अॅनिमेशन	102118	बारावी पास विथ इंटरमिडीएट इन ड्रॉइंग	६ महिने	२५
१९.	इंक अॅण्ड पेंट फॉर २ डी अॅनिमेशन	102119	बारावी पास विथ इंटरमिडीएट इन ड्रॉइंग	१६ आठवडे	२५
२०.	प्रो प्रोडक्शन फॉर २ डी अॅनिमेशन	102120	बारावी पास विथ फाऊंडेशन इन ड्रॉइंग	२४ आठवडे	२५
२१.	इंटरअॅक्टिव मिडिया डिझाइन	102121	बारावी	२४ आठवडे	२५
२२.	वेब पब्लिशिंग	102122	बारावी	१६ आठवडे	२५
२३.	प्रिंट पब्लिशिंग	102123	बारावी	१२आठवडे	२५
२४.	ग्राफिक डिझाइन अॅण्ड व्हिजुअलायजेशन	102124	बारावी	१६ आठवडे	२५
२५.	बी पी ओ वॉइझ बिझनेस ट्रेनिंग	102125	बारावी	६ आठवडे	२५
२६.	बी पी ओ नॉन बिझनेस ट्रेनिंग	102126	बारावी	९ आठवडे	२५
२७.	ई-कॉमर्स स्टार्ट ऑन लाईन बिझनेस	102127	बारावी	६ आठवडे	२५
२८.	लिनक्स ऑपरेटिंग सिस्टम	102128	बारावी	२० तास	२५
२९.	बिहैवियरल बॅसिक्स भाग २	102129	बारावी	६ आठवडे	२५
	ब) पैरामेडीकल गट				
	(M.S.B.V.E.) (Part Time)				
१	वॉर्ड असिस्टंट	201101	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
२	हॉस्पिटल रिसेप्शनिस्ट	201102	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
३	आय. सी. यू. असिस्टंट	201103	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
४	मेडीकल रिप्रेझेंटेटिव्ह	201104	पदवीधर	६ महिने	२५
५	डायटीक्स अॅण्ड न्यूट्रीशन असिस्टंट	201105	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
६	असिस्टंट योगा टिचर ट्रेनिंग	201106	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
७	नॅचरोपथी असिस्टंट	201107	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
८	योगा थेरेपी असिस्टंट	201108	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
९	अॅक्यूप्रेशर असिस्टंट	201109	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
१०	पंचकर्म असिस्टंट	201110	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
११	मसाज थेरेपी असिस्टंट	201111	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
१२	ऑपरेशन थिएटर असिस्टंट	201201	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१३	पेशन्ट असिस्टंट	201202	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१४	हेल्थ वॉकर असिस्टंट	201203	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१५	बॅसिक अॅक्यूपंचकर असिस्टंट	201204	बारावी सायन्स	१ वर्ष	२५
१६	अॅडवॉन्स अॅक्यूपंचकर असिस्टंट	201205	बारावी सायन्स + बॅसिक अॅक्यूपंचकर पास	१ वर्ष	२५

१७	बेसिक प्रैक्टिकल नॅचरोपैथी	201206	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१८	अॅक्युप्रेशर अॅण्ड मसाज (अंधासाठी)	201207	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	१५
(M.S.B.V.E.) (Full Time)					
१९	बेसिक अॅक्युप्रेशर अॅण्ड मसाज (फक्त अंधासाठी)	201112	७ वी पास	६ महिने	२५
२०	योगा अॅण्ड नॅचरोथेरपी असिस्टंट	201208	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
२१	डिस्पेंसिंग ऑप्टीशियन	201209	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
२२	डेन्टल लॅब टेक्नीशियन असिस्टंट	201210	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
२३	एक्स-रे टेक्नीशियन असिस्टंट	201211	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
२४	मॅडीकल लॅब टेक्नीशियन असिस्टंट	201212	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
२५	फिजीथेरेपी (फक्त अंधासाठी)	201401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	२५
२६	फिजीथेरेपी असिस्टंट (जनरल)	201402	एस.एस.सी.	२ वर्ष	२५
क) तांत्रिक गट					
इलेक्ट्रॉनिक्स गट (Part Time)					
१.	इलेक्ट्रॉनिक्स असॅंब्ली अॅण्ड टी.व्ही. मॅटेनन्स	301101	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
२.	टेलिकॉम इन्व्हेस्टमेंट मॅटेनन्स	301102	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
३.	पी.सी. मॅटेनन्स (पी.सी.एम.)	301103	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
४.	मोबाईल रिपेअरिंग अॅण्ड सर्किटिंग	301104	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
५.	रिपॅरिंग अॅण्ड सर्किटिंग रेडिओ अॅण्ड टी व्ही	301105	सातवी पास	६ महिने	२५
६.	व्हिडिओ मॅकेनिक्स कम् ऑपरेटर	301106	सातवी पास	६ महिने	२५
७.	टॅप रेकॉर्डर मॅकेनिक्स कम् ऑपरेटर	301107	सातवी पास	६ महिने	२५
८.	लायसन्शिअट इन इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड रेडिओ सर्किटिंग (एल.ई.आर.एस.)	301201	एस.एस.सी.पास	१ वर्ष	२५
९.	लायसन्शिअट इन कॉम्प्युटर हार्ड-वेअर मॅटेनन्स (एल.सी.एच.एम.)	301202	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१०.	टेलिफोन ऑपरेटर विथ टेली कम्युनिकेशन (अंधासाठी)	301203	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	१५
इलेक्ट्रॉनिक्स गट (Full Time)					
११	लायसन्शिअट इन अॅडव्हान्स् इलेक्ट्रॉनिक्स अॅण्ड व्हिडिओ सर्किटिंग (एल.ए.ई.व्ही.एस.)	301204	एल.ई.आर.एस.पास	१ वर्ष	२५
इलेक्ट्रीक गट (Part Time)					
१	ऑटो इलेक्ट्रीशियन	302101	आठवी पास	६ महिने	२५
२	विद्युत तारतंत्री	302102	सातवी पास	६ महिने	२५
३	विद्युत पंप आणि मोटार दुरूस्ती	302103	आठवी पास	६ महिने	२५
४	इलेक्ट्रीक मोटार वायर्डिंग	302104	आठवी पास	६ महिने	२५
५	विद्युत पर्यवेक्षक सहाय्यक	302105	सातवी पास	६ महिने	२५
६	वीजतंत्री	302106	आठवी पास	६ महिने	२५
७	सर्किटिंग ऑफ इलेक्ट्रीक डोमेस्टिक अॅप्लायंसेस	302107	सातवी पास	६ महिने	२५
८	मोटर आमॅचर अॅण्ड वायर्डिंग	302108	सातवी पास	६ महिने	२५
९	इलेक्ट्रीक इन्व्हेस्टमेंट असॅंबलर	302109	सातवी पास	६ महिने	२५
१०	बॅटरी रिपेअर	302110	आठवी पास	६ महिने	२५
११	तारतंत्री सहाय्यक	302201	चौथी पास	१ वर्ष	२५
१२	तारतंत्री सहाय्यक (अपंगासाठी)	302202	सहावी पास	१ वर्ष	२५
१३	विद्युत सहाय्यक	302203	आठवी पास	१ वर्ष	२५
१४	इलेक्ट्रीकल सुपरव्हायझर ऑन कन्स्ट्रक्शन साईट	302204	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
इलेक्ट्रीक गट (Full Time)					
१५	इलेक्ट्रीक मोटार रिवायर्डिंग (फक्त अंधासाठी)	302205	सातवी पास (ब्रेल लिपीचे ज्ञान आवश्यक)	१ वर्ष	२५
मॅकेनिकल गट (Part Time)					
१.	फ्रेमवर्क सुतारकाम	303101	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
२.	बार बॅंडर अॅण्ड स्टील फिक्सर	303102	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
३.	ऑफिस फर्निचर मेकींग	303103	चौथी पास	६ महिने	२५
४.	प्रशितन व वातानुकूलन	303104	आठवी पास	६ महिने	२५
५.	क्लॉक अॅण्ड वॉच रिपेअरिंग	303105	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
६.	पाईप फिटिंग अॅण्ड गॅस वेल्डिंग	303106	सातवी पास	६ महिने	२५
७.	वेल्डिंग अॅण्ड जॉइन्टिंग	303107	सातवी पास	६ महिने	२५
८.	बेसिक फिटर	303108	सातवी पास	६ महिने	२५
९.	फर्निचर मेकिंग अॅण्ड रिपेरिंग	303109	सातवी पास	६ महिने	२५
१०.	मॅकेनिक असिस्टंट	303110	सातवी पास	६ महिने	२५
११	हाउस पाईप फिटिंग	303111	सातवी पास	६ महिने	२५
१२	वूडन डोर अॅण्ड विंडो शटर मेकर	303112	सातवी पास	६ महिने	२५
१३	स्टोव्ह अॅण्ड सायकल रिपेअर	303113	सातवी पास	६ महिने	२५
१४	प्लास्टिक मशिन ऑपरेटर कम् मॅकेनिक	303114	सातवी पास	६ महिने	२५
१५	राईस मिल मॅकेनिक	303115	सातवी पास	६ महिने	२५

१६	वैलिंग (गैस अॅण्ड इलेक्ट्रिक)	303116	सातवी पास	६ महिने	२५
१७	अॅडवॉन्स वैलिंग	303117	सातवी पास	६ महिने	२५
१८	ऑपरेशन ऑन शिट मेटल	303118	सातवी पास	६ महिने	२५
१९	एअर कंडिशनिंग मॅकेनिक	303119	सातवी पास	६ महिने	२५
२०	फिटर असिस्टंट	303120	सातवी पास	६ महिने	२५
२१	जिन प्रेस मॅकेनिक	303121	सातवी पास	६ महिने	२५
२२	चिलींग प्लॅन्ट मॅटेनन्स	303122	सातवी पास	६ महिने	२५
२३	वॉच रिपॅरिंग	303123	सातवी पास	६ महिने	२५
२४	सर्व्हिसिंग ऑफ रेफ्रिजरेटर अॅण्ड विन्डो एअर कंडिशनिंग	303124	सातवी पास	६ महिने	२५
२५	प्लास्टिक टेक्नॉलॉजी	303125	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
२६	प्लंबिंग	303126	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
२७	अॅडवॉन्स कॅड-कॅम	303127	बारावी	६ महिने	२५
२८	सुतारकाम (अपंगासाठी)	303128	सहावी पास	६ महिने	२५
२९	कॅबिनेट फर्निचर मेकींग	303129	आठवी पास	६ महिने	२५
३०	सुतारकाम (प्रात्यक्षिक)	303130	आठवी पास	६ महिने	२५
३१	बेसिक वैलिंग (प्रात्यक्षिक) (OH / HI अपंगासाठी)	303131	सातवी पास	६ महिने	१५
३२	जोडारी (अपंगासाठी)	303201	सहावी पास	१ वर्ष	२५
३३	लेथ यंत्र चालक	303202	आठवी पास	१ वर्ष	२५
३४	जोडारी (बॅच फिटर)	303203	आठवी पास	१ वर्ष	२५
३५	यांत्रिकी सहाय्यक	303204	आठवी पास	१ वर्ष	२५
३६	वेल्डर कम्पॅब्लिकेटर	303205	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
३७	लेथ मॅशिन ऑपरेटर (अंध/अपंगासाठी)	303206	सातवी पास	१ वर्ष	१५
३८	पॅन बॉयलिंग	303207	एस.एस.सी.पास	१ वर्ष	२५
मेकॅनिकल गट (Full Time)					
३९	जनरल मॅशिन ऑपरेटर (फक्त अपंगासाठी)	303208	आठवी पास	१ वर्ष	२५
सिव्हील गट (Part Time)					
१	मेसन	304101	सातवी पास	६ महिने	२५
२	ब्रिक लेयर कम्प्लेस्टर	304102	सातवी पास	६ महिने	२५
३	सॉर्टिंग अर कम्पॉक्रिट वर्कर	304103	सातवी पास	६ महिने	२५
४	असिस्टंट इन्टेरिअर डेकोरेटर	304104	सातवी पास	६ महिने	२५
५	टायल्स लेअर कम्प्लेझर	304105	सातवी पास	६ महिने	२५
६	कॉन्क्रीट मिक्सर/व्हायब्रेटर ऑपरेटर कम्पॅकेनिक	304106	सातवी पास	६ महिने	२५
७	रोड कन्स्ट्रक्शन	304107	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
८	लॅंड सर्वेईंग	304108	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
९	क्रेन ऑपरेटर	304109	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
१०	कन्स्ट्रक्शन लॅबोरेटरी टेक्नीशियन	304110	बारावी	६ महिने	२५
११	टेस्टिंग ऑफ कन्स्ट्रक्शन मटेरियल	304111	आठवी	६ महिने	२५
१२	अनुरेखक	304201	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१३	बांधकाम पर्यवेक्षक	304202	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१४	बिल्डिंग साईट सुपरवाइजर	304203	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१५	इंटेरियर डेकोरेशन अॅण्ड डिझायनिंग	304204	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१६	रिअल इस्टेट मॅनेजमेंट	304205	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१७	बिल्डिंग सर्व्हिसेस	304206	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
सिव्हील गट (Full Time)					
१८	वास्तुशास्त्र आरेखक	304401	एस.एस.सी.	२ वर्ष	२५
अॅग्रिकल्चर गट (Part Time)					
१	अॅग्रो फार्म मॅनेजमेंट	305101	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
२	फ्रेश वॉटर फिश अॅण्ड प्रॉन्स कल्चर (फिशरीज)	305102	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
३	कृषी माहिती तंत्रज्ञान	305103	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
४	कृषी पणन माहिती तंत्रज्ञान	305104	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
५	हॉर्टिकल्चर असिस्टंट	305105	सातवी पास	६ महिने	२५
६	मधुमक्षिका पालन (बी कीपींग)	305106	सातवी पास	६ महिने	२५
७	बांबू व केन वर्कर	305107	सातवी पास	६ महिने	२५
८	गार्डनर	305108	सातवी पास	६ महिने	२५
९	इरिगेशन पंप मेकॅनिक	305109	सातवी पास	६ महिने	२५
१०	फॉर्म एलीमेंट मेकॅनिक	305110	सातवी पास	६ महिने	२५
११	अॅग्रो एक्सपोर्ट इम्पोर्ट	305111	आठवी पास	६ महिने	२५
१२	अॅग्रो वेस्ट मटेरिअल	305112	आठवी पास	६ महिने	२५
१३	मिल्क प्रोसेसिंग असिस्टंट	305113	आठवी पास	६ महिने	२५
१४	कृषी / शेती मॅनेजमेंट	305114	आठवी पास	६ महिने	२५
१५	हार्याजिनिक कृषी प्रोडक्शन	305115	आठवी पास	६ महिने	२५
१६	गार्डनर ट्रेनिंग कोर्स	305116	आठवी	६ महिने	२५

१७	ऑनमल हजबंदरी अॅण्ड डेअरी डेव्हलपमेंट	305117	आठवी	६ महिने	२५
१८	मशरूम अॅण्ड बी कीपींग (अपीकल्चर)	305118	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
१९	औषधी वनस्पती रोपवाटीका	305119	आठवी पास	६ महिने	२५
२०	फळ रोपवाटीका	305120	साक्षर	६ महिने	२५
२१	फूल रोपवाटीका	305121	साक्षर	६ महिने	२५
२२	भाजीपाला रोपवाटीका	305122	साक्षर	६ महिने	२५
२३	वन झाडे रोपवाटीका	305123	साक्षर	६ महिने	२५
२४	आरोग्यदायी औषधी वनस्पती माहिती केंद्र	305124	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
२५	संगणकीय आयुर्वेदीक वनस्पती माहिती केंद्र	305125	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
२६	आयुर्वेदीक औषधी वनस्पती	305126	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
२७	माती व पाणी परिक्षण	305127	एच.एस.सी.	६ महिने	२५
२८	आरोग्यदायी फळ प्रक्रिया तंत्रज्ञान	305128	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
२९	आरोग्यदायी भाजीपाला प्रक्रिया तंत्रज्ञान	305129	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
३०	आरोग्यदायी दूग्ध पदार्थ व शितपेये प्रक्रिया तंत्रज्ञान	305130	चौथी पास	६ महिने	२५
३१	आरोग्यदायी ऊस व फळ रस विक्री तंत्रज्ञान	305131	चौथी पास	६ महिने	२५
३२	आधुनिक सिंचन पध्दती	305132	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
३३	बीजोत्पादन तंत्रज्ञान	305133	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
३४	कृषी पर्यटन	305134	एच.एस.सी.	६ महिने	२५
३५	कृषी सेवा केंद्र व्यवस्थापन	305135	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
३६	घरपोहोच दर्जेदार फळे व भाजीपाला व्यवस्थापन	305136	साक्षर	६ महिने	२५
३७	कृषी पत्रकारिता प्रशिक्षण	305137	एच.एस.सी.	६ महिने	२५
३८	शेळी व मेंढी पालन	305138	साक्षर	६ महिने	२५
३९	व्हेटरनरी कंपाउंडर असिस्टंट	305201	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
४०	सेरीकल्चर असिस्टंट	305202	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
४१	फार्म असिस्टंट	305203	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
४२	फिशरीज असिस्टंट	305204	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
ऑटोमोबाईल (Part Time)					
१	सर्व्हिसिंग अॅण्ड रिपेअरिंग ऑफ डिझेल इंजिन	306101	सातवी पास	६ महिने	२५
२	स्कूटर, मोटरसायकल सर्व्हिसिंग	306102	सातवी पास	६ महिने	२५
३	श्री व्हिलर मॅकेनिक	306103	सातवी पास	६ महिने	२५
४	मोटर ड्रायव्हिंग	306104	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
५	डिझेल इंजिन मॅकेनिक्स	306201	आठवी पास	१ वर्ष	२५
६	टू व्हिलर मॅकेनिक (मोटर सायकल)	306202	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
७	ऑटोमोबाईल इंजिनीअरींग टेक्नीशियन	306203	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
ड) अतांत्रिक गट					
आहार गट (Part Time)					
१	अन्न व पेय सेवा	401101	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
२	हॉटेल स्वागत व लेखा कार्यकला	401102	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
३	अन्न व सेवा व्यवस्थापन	401103	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
४	प्रिपेरेशन ऑफ बेकरी प्रॉडक्ट्स	401104	सातवी पास	६ महिने	२५
५	प्रिपेरेशन ऑफ फ्रूट अॅण्ड व्हेजिटेबल	401105	सातवी पास	६ महिने	२५
६	स्वयंपाककला	401201	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
७	बेकरी व मिठाईकला	401202	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
८	अन्न प्रक्रिया आणि साठवणीकला	401203	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
९	गृहशास्त्र	401204	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
१०	स्वयंपाककला (कर्णबध्दारांसाठी)	401205	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
११	बेसिक फूड प्रोसेसिंग (फ्रूट अॅण्ड व्हेजिटेबल)	401206	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
१२	कुकरी, बेकरी अॅण्ड कन्फेक्शनरी	401207	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
आहार गट (Full Time)					
१३	हॉटेल मॅनेजमेंट अॅण्ड कॅटरिंग टेक्नॉलॉजी	401208	एच.एस.सी.	१ वर्ष	२५
टेक्सटाईल गट (Part Time)					
१	विणाई (प्रात्यक्षिक)	402101	नववी पास	६ महिने	२५
२	स्पिनिंग (एसपी.)	402102	नववी पास	६ महिने	२५
३	डार्इंग ब्लिचिंग अॅण्ड प्रिंटिंग (डी.बी.अॅण्ड पी.)	402103	नववी पास	६ महिने	२५
४	टेक्सटाईल डिझायनिंग(टी.डी.)	402104	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
५	टेक्सटाईल मशिनरी मॅकेनिक	402105	सातवी पास	६ महिने	२५
६	हातमाग व यंत्रमाग विणाई	402201	सहावी पास	१ वर्ष	२५
७	हातमाग विणाई (प्रात्यक्षिक)	402202	साक्षर	१ वर्ष	२५
८	सुत विणाई	402203	आठवी पास	१ वर्ष	२५
९	सुत विणाई व यंत्रकाम	402204	आठवी पास	१ वर्ष	२५
१०	कृत्रिम धागा वस्त्र प्रक्रिया	402205	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५

११	वस्त्र चाचणी व गुणवत्ता नियंत्रण	402206	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१२	तंतु कपड्याचे विणकाम	402207	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१३	विणकाम यांत्रिकी	402208	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
१४	स्वयंचलित टँकलर	402209	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
१५	विणकाम	402210	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
१६	रंगकाम शुध्द लोकर प्रशिक्षण	402211	एच.एस.सी.	१ वर्ष	२५
१७	सुत विणाई	402212	सहावी पास	१ वर्ष	२५
१८	सुत कताई	402213	सहावी पास	१ वर्ष	२५
१९	वस्त्रकताई प्रशिक्षणार्थी	402214	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
२०	वस्त्रविणकाम प्रशिक्षणार्थी	402215	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
२१	उच्च दर्जाचे विणकाम पर्यवेक्षक	402216	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित + विणकाम	१ वर्ष	२५
भाषा गट (Part Time)					
१	सी.सी.इन फ्रेंच लॅंग्वेजिस	403101	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
२	सी.सी.इन जर्मन लॅंग्वेजिस	403102	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
३	सी.सी.इन जापानिज लॅंग्वेजिस	403103	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
४	सी.सी.इन स्पॅनिश लॅंग्वेजिस	403104	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
५	सी.सी.इन चायनिज लॅंग्वेजिस	403105	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
६	सी.सी.इन रशियन लॅंग्वेजिस	403106	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
७	सी.सी.इन इंग्लिश लॅंग्वेजिस	403107	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
खेळ गट (Part Time)					
१	फिटनेस ट्रेनर	404101	बारावी पास	६ महिने	२५
२	फिजिकल डेव्हलपमेंट	404102	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
३	फंडामेंटल ऑफ अथलेटीक्स	404103		६ महिने	२५
४	बेसिक कोर्स इन बास्केटबॉल	404104		६ महिने	२५
५	बेसिक कोर्स इन क्रिकेट	404105		६ महिने	२५
६	बेसिक कोर्स इन हॉलबॉल	404106		६ महिने	२५
७	प्लेसेटर इन्स्ट्रक्टर	404107	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
८	हॉकी	404108		६ महिने	२५
९	बेसिक कोर्स इन फूटबॉल लेवल १	404109		६ महिने	२५
१०	बेसिक कोर्स इन फूटबॉल लेवल २	404110	बेसिक कोर्स इन फूटबॉल लेवल १ पास	६ महिने	२५
सौंदर्यशास्त्र (ब्युटीशियन) (Part Time)					
१	ब्युटीशियन	405101	सातवी पास	६ महिने	२५
२	मॅनिक्च्युर अॅण्ड पॅडिक्युर ऑपरॅटर	405102	चौथी पास	६ महिने	२५
३	फेशियल अॅण्ड ब्लीच ऑपरॅटर	405103	आठवी पास	६ महिने	२५
४	बॉडी मसाज ऑपरॅटर	405104	आठवी पास	६ महिने	२५
५	वॅक्सिंग अॅण्ड आयब्रो शॉपिंग ऑपरॅटर	405105	चौथी पास	६ महिने	२५
६	ऑपरॅटर कोर्स इन ब्युटी कल्चर	405106	चौथी पास	६ महिने	२५
७	ऑपरॅटर कोर्स इन हेअर ट्रेसिंग	405107	आठवी पास	६ महिने	२५
८	बेसिक कोर्स इन ब्युटी कल्चर	405108	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
९	बेसिक कोर्स इन हेअर ट्रेसिंग	405109	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
१०	अॅडव्हान्स कोर्स इन ब्युटी कल्चर	405110	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित किंवा बेसिक ब्युटी कल्चर पास	६ महिने	२५
११	अॅडव्हान्स कोर्स इन हेअर ट्रेसिंग	405111	एस.एस.सी. + बेसिक हेअर ट्रेसिंग पास	६ महिने	२५
१२	प्रोफेशनल कोर्स इन ब्युटी कल्चर अॅण्ड हेअर ट्रेसिंग	405112	एच.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
१३	बॉडी थेरेपी	405113	बारावी पास	६ महिने	२५
१४	अरोमा थेरेपी	405114	बारावी	६ महिने	२५
१५	बेसिक कोर्स इन ब्युटी पार्लर	405115	सौंदर्यशास्त्रातील कोणताही कोर्स पास	६ महिने	२५
१६	सर्टीफिकेट कोर्स इन मेक-अप	405116	आठवी पास	६ महिने	२५
१७	हेअर अॅण्ड ब्युटी ऑपरॅटर	405117	साक्षर	६ महिने	२५
१८	सौंदर्यशास्त्र	405201	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
मुद्रण गट (Part Time)					
१	जूळाई मुद्रण व बांधकाम (संयुक्त)	406201	आठवी पास	१ वर्ष	२५
२	यंत्र मशिनकाम मुद्रण	406202	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
३	रिप्रोडक्शन ऑफ फोटोग्राफिक प्लेट अॅण्ड ऑफसेट प्रिंटिंग	406203	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
चर्मकला (लेदर) (Part Time)					
१	पादत्राण व चर्मवस्तूच्या भागांचा मशिन शिलाई कारागीर	407101	आठवी पास	६ महिने	२५
२	संमिश्र चर्मकला (रेक्झीन) उत्पादन कारागीर	407201	आठवी पास	१ वर्ष	२५
३	आर्टिशियन फूटवेअर मॅन्युफॅक्चर्स (चप्पल आणि सॅडल)	407202	आठवी	१ वर्ष	२५
४	आर्टिशियन फूटवेअर मॅन्युफॅक्चर्स (बूट आणि कट शूज)	407203	आठवी	१ वर्ष	२५
५	पादत्राण उत्पादन कारागीर	407204	साक्षर	१ वर्ष	२५
६	संमिश्र विविध (मिसलेनियस) चर्मवस्तू उत्पादन कारागीर	407205	साक्षर	१ वर्ष	२५

वाणिज्य गट (Part Time)					
१	कर व वित्तीय व्यवस्थापन प्रशिक्षण	408101	बारावी	६ महिने	२५
२	टाईपराईटिंग इंग्लिश	408102	आठवी	६ महिने	२५
३	अकाउंटन्सी	408201	बारावी	१ वर्ष	२५
४	टॅक्सेशन	408202	बारावी	१ वर्ष	२५
५	सेल्समनशिप	408203	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
६	शॉर्टहॅन्ड इंग्लिश	408204	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
७	इंग्रजी स्टेनोग्राफी (फक्त अंधांसाठी)	408205	एस.एस.सी.पास	१ वर्ष	१५
८	मराठी स्टेनोग्राफी (फक्त अंधांसाठी)	408206	एस.एस.सी.पास	१ वर्ष	१५
हस्तकला गट (Part Time)					
१	कागदकाम, पुढाकाम व पुस्तकबांधणी (प्रात्यक्षिक)	409201	सातवी पास	१ वर्ष	२५
२	कागदकाम, पुढाकाम	409202	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
३	हस्तकला व कार्यानुभव शिक्षक प्रमाणपत्र	409203	एच.एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
शिवण गट (Part Time)					
१	नोटर (होजिअरी)	410101	सातवी पास	६ महिने	२५
२	बुटिक प्रिंटर, डायर अॅण्ड कॅलिको प्रिंटर	410102	सातवी पास	६ महिने	२५
३	मशिन रीपेअरींग	410103	सातवी	६ महिने	२५
४	कॉम्प्युटराईज्ड फॅशन डिझाईनिंग	410104	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
५	ट्रॅडिशनल आउटफिट	410105	आठवी	६ महिने	२५
६	वेस्टर्न आउटफिट	410106	आठवी	६ महिने	२५
७	ड्रेस मेकींग	410107	आठवी	६ महिने	२५
८	स्पेशलायझेशन इन ब्लाउझ	410108	आठवी	६ महिने	२५
९	स्पेशलायझेशन इन सूटस	410109	आठवी	६ महिने	२५
१०	स्पेशलायझेशन इन कॅज्युअल वेअर अॅण्ड पार्टी वेअर	410110	आठवी	६ महिने	२५
११	अॅडवान्स्ड फॅशन डिझाईनिंग	410111	आठवी	६ महिने	२५
१२	गार्मेंट चेंकर अॅण्ड गार्मेंट कटर	410112	आठवी	६ महिने	२५
१३	टेलर इन चिल्ड्रनवेअर	410113	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
१४	टेलर इन लेडिझवेअर	410114	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
१५	टेलर इन जेन्ट्सवेअर	410115	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
१६	टेलर इन सूटवेअर	410116	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
१७	भरतकाम व सुशोभितकाम (प्रात्यक्षिक)	410201	चौथी पास	१ वर्ष	२५
१८	शिवण व कर्तन (प्रात्यक्षिक)	410202	चौथी पास	१ वर्ष	२५
१९	बेसिक फॅशन डिझाईनिंग	410203	सातवी पास	१ वर्ष	२५
२०	गारमेंट मॅन्युफॅक्चरिंग अॅण्ड फॅशन डिझाईनिंग	410204	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
२१	पूर्व शिवणकला	410205	साक्षर	१ वर्ष	२५
२२	शिवण व कर्तन.	410206	सातवी पास	१ वर्ष	२५
२३	भरतकाम व सुशोभितकाम.	410207	सातवी पास	१ वर्ष	२५
२४	शिवणशास्त्र विशारद अभ्यासक्रम.	410208	सातवी पास + सी.सी.टी.सी.पास	१ वर्ष	२५
२५	शिवणशास्त्र शिक्षक प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम.	410209	एस.एस.सी. पास + सी.सी.टी.सी.पास	१ वर्ष	२५
२६	शिवणकाम शिक्षक व वस्त्रसजावट प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम.	410210	एस.एस.सी. पास + सी.सी.ई.एफ.डब्ल्यू.पास	१ वर्ष	२५
इतर (Part Time)					
१	रिटेल ऑपरेशन ऑसिस्टंट	411101	आठवी पास	६ महिने	२५
२	सुवर्णकला	411102	आठवी पास	६ महिने	२५
३	वाणिज्य रंगकाम	411103	आठवी पास	६ महिने	२५
४	रिन्युएबल एनर्जी टेक्नॉलॉजी	411104	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
५	सेल्फ डिफेंस	411105	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
६	स्रे पेंटर कम साईन बोर्ड पेंटर	411106	सातवी पास	६ महिने	२५
७	रिटेल ऑपरेशन	411107	एच.एस.सी.	६ महिने	२५
८	कम्युनिकेशन स्कील, इंटरप्रिनरशिप अॅण्ड पर्सनॅलिटी डेव्हलपमेंट.	411108	एच.एस.सी.	६ महिने	२५
९	अपहोल्स्टरी मेकर	411109	सातवी पास	६ महिने	२५
१०	सॉफ्ट टॉईज अॅण्ड फ्लॉवर मॉकिंग	411110	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
११	सुरक्षा रक्षक प्रशिक्षण	411111	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
१२	तलाठीसाठी संगणकीय प्रशिक्षण	411112	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
१३	ग्रामसेवकसाठी संगणकीय प्रशिक्षण	411113	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
१४	सह.संस्था सचिवांसाठी संगणकीय प्रशिक्षण	411114	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
१५	पत्रकारिता प्रशिक्षण	411115	एच.एस.सी.	६ महिने	२५
१६	घरकाम मदतनीस	411116	साक्षर	६ महिने	२५
१७	स्वयंसहाय्यता गट कार्यपध्दती प्रशिक्षण	411117	साक्षर	६ महिने	२५

१८	स्वयंसहाय्यता बचत गट पर्यवेक्षक प्रशिक्षण	411118	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
१९	कार्यालयीन कार्यपध्दती संगणकीय प्रशिक्षण	411119	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
२०	निवडणूक व प्रचार व्यवस्थापन प्रशिक्षण	411120	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
२१	कार्यक्रम व्यवस्थापन प्रशिक्षण	411121	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
२२	माहिती संकलन आणि प्रसारण प्रशिक्षण	411122	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
२३	इंडस्ट्रियल सेफ्टी मॅनेजमेंट प्रशिक्षण	411123	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
२४	सेक्यूरिटी अॅण्ड फायर प्रिव्हेंशन प्रशिक्षण	411124	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	६ महिने	२५
२५	ट्रॅव्हल अॅण्ड टूरिझम	401125	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
२६	हाऊस किर्पिंग (Room Attendant)	401126	एस.एस.सी.	६ महिने	२५
२७	ज्वेलरी डिझायनिंग अॅण्ड मॅन्युफॅक्चर	411201	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
२८	जेम आयडेंटिफिकेशन अॅण्ड डायमंड ग्रेडिंग	411202	एस.एस.सी.	१ वर्ष	२५
२९	वेणूशिल्पी	411203	आठवी पास	१ वर्ष	२५
३०	फोटोग्राफी	411204	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
३१	हॉस्पिटॅलिटी अॅण्ड एअर ट्रॅव्हल मॅनेजमेंट प्रशिक्षण	411205	एस.एस.सी. परीक्षेस प्रवेशित	१ वर्ष	२५
	इतर (Full Time)				
३२	प्रि स्कूल टिचर्स ट्रेनिंग	411206	एच.एस.सी.	१ वर्ष	२५